

Nou diccionari de locucions

Joset LACREU

La tendència dels *mass media* a servir-se d'un llenguatge neutre, asèptic, té, sens dubte, l'avantatge —enorme— de fer comprendre ràpidament i amb eficàcia la informació que es vol transmetre, però, en contrapartida, produeix uns efectes perniciosos sobre la riquesa i la varietat de l'idioma que convé tenir presents. La presumpta serietat que es pretén imprimir a la informació facilitada afecta, sobretot, aquelles expressions que, pel colorit i l'enginy, resulten sospitoses d'excés de desenfadament.

En el nostre àmbit cultural és clar que aquest esquema es presenta de manera una mica més complexa. L'absència secular de mitjans de comunicació en la llengua pròpia ha provocat, no sols una reculada en l'ús de modismes, sinó, el que és més greu, ha facilitat l'aparició d'unes locucions híbrides: expressions castellanques amb mots catalans.

Davant aquesta problemàtica, els nostres lexicògrafs s'han distingit per l'elaboració d'una bona quantitat de repertoris paremiològics, amb la voluntat de contrarestar-hi la influència abassegadora de la llengua aliena. L'última publicació d'aquesta mena apareguda al mercat bibliogràfic, el *Diccionari de locucions i frases fetes* (Edicions 62, Barcelona), de Joana Raspall i Joan Martí, constitueix un instrument d'immensa utilitat per a prosseguir la nostra penosa batalla per la dignificació de la llengua.

L'assistència a la Nit fou nombrosa i diversa

Els Països Catalans, des del Tarragonés

Celrib TARRAGÓ

Avoltant de tres-centes persones van reunir-se a Altafulla, a tocar de Tarragona, per tal d'assistir al sopar de la primera Nit Literària dels Països Catalans, organitzada per Òmnium Cultural del Tarragonés. Aquesta entitat organitza també cada any, entre altres activitats, una Setmana Cultural dels Països Catalans, amb l'objectiu de fer conèixer, a Tarragona, tots els territoris de llengua i cultura comunes i, fins ara, les Setmanes han estat dedicades a Catalunya Nord, l'illa de Menorca i, en homenatge al professor Sanchis Guarnier, al País Valencià.

La Nit fou del tot fidel al nom, ja que tingué, al llarg de tota la celebració, un caràcter indubtable de Països Catalans, no sols per la procedència geogràfica dels jurats o dels més de 130 escriptors o dibuixants, sinó també per l'ambient que traspuaven els discursos de les personalitats polítiques i cultu-

ral i, especialment, per la voluntat dels organitzadors, els quals facilitaren als comensals una bossa d'obsequis d'arreu de l'àrea lingüística catalana, entre els quals hi havia un exemplar d'EL TEMPS.

El to del sopar, fet a l'aire lliure, fou més festiu d'allò que és habitual en aquests casos, de manera que el públic participà en el sorteig d'un lot de llibres a partir de les respostes donades a preguntes com aquesta: «¿Qui és l'autor del llibre *Nosaltres els valencians?*: ¿M. Consuelo Reyna, Joan Fuster, Manuel Brosseta, Vicent Ventura?» Quan es féu saber que l'atzar havia afavorit Joan Carreras, president d'Òmnium Cultural de Catalunya, tot van ser rialles i exclamacions sospitoses, fet que provocà que l'afortunat fes donació del lot a una escola barcelonina...

L'hora dels parlaments fou el moment adequat per a sentir-hi tots els accents de l'idioma, començant pel d'Eliseu Climent, que hi llegí una salutació de la

junta directiva d'Acció Cultural, i continuant amb Pere Verdaguier, secretari general del Grup Rossellonès d'Estudis Catalans; Enric Casassas, president de l'Institut d'Estudis Catalans; Josep M. Llompart, mallorquí i president de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, i l'esmentat Joan Carreras.

Foren uns parlaments que no dubtaren a remarcar els trets nacionals comuns i la necessitat de defensar-los i promoure'ls, rebuts amb aplaudiments d'entusiasme per un públic que no havia anat al sopar precisament a menjar... L'alcalde de Tarragona i el conseller Rigol es felicitarren per l'èxit i la bona acollida de la festa en uns discursos correctes que no ultrapassaren els límits constitucionals. Com a cloenda de la primera Nit Literària dels Països Catalans, públic i autoritats dempeus, en un acte sense precedents per la seva significació, escoltaren la Muixeranga, a toc de gralla i timbal.

Per la situació geogràfica, Tarragona pot afavorir un major nivell de contactes i d'iniciatives culturals canalitzades arreu de la nostra geografia. O, com digué en el seu parlament el president de l'entitat organitzadora, Josep Lluís Carod-Rovira, «de Salses a Guardamar, i de Maó a Fraga, en el bon sentit de la paraula Fraga». Es pensa ja, ara, d'augmentar la dotació d'alguns premis, crear-ne algun de nou, i tenir a les mans el còmic guanyador, que es publicarà en català a la revista tarragonina *Tzara* i els drets del qual han estat ja adquirits per la casa Toutain, en espanyol i en anglès. Tot un símbol...